

PERSBERICHT, 27 augustus 2015

Sterk eerste halfjaar a.s.r.

Goede resultaten stevig fundament voor zelfstandige toekomst

a.s.r. presenteert opnieuw goede resultaten met een sterk eerste halfjaar 2015. Het verbeterde operationeel resultaat, een beheerste ontwikkeling van de kosten en een gunstig beleggingsresultaat vertalen zich in uitstekende cijfers. Het netto resultaat is in het eerste halfjaar 2015 sterk toegenomen tot € 397 miljoen. Het onderliggend operationeel resultaat stijgt sterk. De DNB Solvency I ratio is toegenomen tot 297%, de Solvency II ratio (standaard model) is gestegen naar circa 185%. De combined ratio in het segment Schade is verder verbeterd naar 92,5%. Deze resultaten laten zien dat a.s.r. klaar is voor een zelfstandige private toekomst. Met twee recente strategische acquisities versterkt a.s.r. haar positie verder.

Klantbehoefte staat voorop

- a.s.r. wil de meest klantgerichte verzekeraar van Nederland zijn en past haar producten en dienstverlening hier voortdurend op aan door te innoveren en te verbeteren.
- In het segment Schade is het vorig jaar geïntroduceerde Vernieuwde Voordeelpakket onverminderd populair. De verkoop is in de eerste helft van 2015 ten opzichte van dezelfde periode in 2014 gestegen met 55%.
- De Amersfoortse heeft in juni een nieuwe flexibele arbeidsongeschiktheidsverzekering geïntroduceerd. Met deze verzekering kan een ondernemer op elk gewenst moment zijn dekking wijzigen, zoals verzekerd bedrag, eigen risico, contractstermijn, uitkeringsdrempel, eindleeftijd en indexatie van de uitkering.
- De succesvolle 'Andere Tour' campagne van a.s.r. pensioenen benadrukt dat 60-plussers vitaal zijn en bood een aantal van hen de kans om een etappe uit de Tour de France te fietsen.
- De Stichting Keurmerk Klantgericht Verzekeren heeft het keurmerk opnieuw voor het label a.s.r. uitgereikt.
- Ditzo is opnieuw uitgeroepen tot meest klantgerichte verzekeraar van Nederland. Het is de 3^e keer dat Ditzo de Customer Centric DNA Award wint. De award gaat naar bedrijven die er volgens consumenten het beste in slagen om de klant centraal te stellen.

Netto resultaat toegenomen tot € 397 miljoen (H1 2014: € 171 miljoen); operationeel resultaat gestegen naar € 280 miljoen (+27%)

- Het netto resultaat is gestegen van € 171 miljoen naar € 397 miljoen door een beter operationeel resultaat, hogere beleggingsopbrengsten door gerealiseerde meerwaarden en incidentele baten.
- Het operationeel resultaat (voor belastingen), dat inzicht geeft in de onderliggende financiële prestatie, wordt voor het eerst gerapporteerd. Dit resultaat stijgt van € 221 miljoen in het eerste halfjaar 2014 naar € 280 miljoen in het eerste halfjaar 2015. Het operationele rendement op eigen vermogen nam toe van 13,0% naar 15,8%.
- De operationele lasten komen uit op € 273 miljoen (H1 2014: € 264 miljoen). De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de uitbreiding van de activiteiten met de Van Kampen Groep en kosten gemaakt voor andere strategische acquisities.
- De combined ratio voor het segment Schade is uitgekomen op 92,5% (H1 2014: 93,7%) met name door een goede operationele performance.

Omzet gestegen tot € 2.476 miljoen; lichte daling in segment Schade en toename in segment Leven

- In het segment Schade is de omzet met 3% licht afgenomen naar € 1.375 miljoen (H1 2014: € 1.415 miljoen). In AOV en Ziektekosten was sprake van een daling, de omzet in Schade P&C vertoonde een stijging.
- In het segment Leven is de omzet toegenomen tot € 1.171 miljoen (H1 2014: € 916 miljoen) met name door toevoeging van een grote pensioen buy-out (€ 370 miljoen).

DNB Solvency I ratio 297% (31 dec. 2014: 285%); Solvency II (SCR) ratio circa 185% (31 dec. 2014: circa 175%)

- De DNB Solvency I ratio is per 30 juni 2015 verder toegenomen tot 297%. De DNB Solvency I ratio exclusief het UFR effect bedraagt 224%.
- De Solvency II ratio komt op basis van het standaard model uit op circa 185% per 30 juni 2015. (31 december 2014: circa 175%).

Jos Baeten, bestuursvoorzitter a.s.r.: 'In de eerste helft van 2015 heeft a.s.r. haar solide fundament voor de toekomst verder verstevigd. Steeds meer kiezen consumenten en bedrijven via adviseurs voor onze diensten en producten. Dit uit zich ook in onze goede halfjaarresultaten. Met een sterke discipline op beheerste kostenontwikkeling, tarifiering en underwriting, gecombineerd met onze executiekracht, is de performance van a.s.r. verder verbeterd. In een aantrekkelijke economie hebben we ook ons operationeel resultaat verder verbeterd en is ons beleggingsbeleid succesvol geweest. De sterke balans en kapitaalspositie uiten zich in een toegenomen DNB Solvency I ratio tot 297%. De solvabiliteitsratio is volgens het Solvency II standaard model, gestegen tot circa 185%. Verder heeft a.s.r. dit eerste halfjaar een aantal strategische acquisities aangekondigd die in juli en augustus zijn afgerond. Dit alles stelt ons in staat onze eigen toekomst vorm te geven.

a.s.r. heeft aandacht voor ontwikkelingen in de maatschappij en wil een actieve bijdrage leveren. Ook in 2015, het jaar dat we 295 jaar bestaan, zijn we volop in beweging. We investeren in het aanpassen aan veranderende marktomstandigheden om onze klanten steeds beter van dienst te kunnen zijn, zoals het optimaliseren van onze bereikbaarheid en de serviceverlening door onze Klantcontactcentra, waarbij klantenfeedback (NPS) wordt omgezet in verbeteringen. Dit alles doen wij vanuit ons vakmanschap van verzekeren. a.s.r. scoorde in het recent gepubliceerde AFM-dashboard Klantbelang Centraal, een indicator voor klanttevredenheid, 3,4 op een schaal van 5. De nieuwe flexibele AOV voor zzp'ers is een voorbeeld van ons vermogen innovatieve producten aan te bieden die voorzien in een veranderende behoefte.

Het eerste halfjaar van 2015 hebben we afgesloten met een bijzondere actie van a.s.r. pensioenen door 60-plussers het podium te bieden tijdens onze campagne de Andere Tour. Met de Andere Tour wil a.s.r. laten zien dat mensen ook na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd nog veel in hun mars hebben.

Het resultaat van onze reguliere bedrijfsvoering is gestegen. Ons risicomanagement gaf aanleiding om bij de gestegen aandelenkoersen de aandelenexposure af te bouwen, om daarmee binnen de gestelde risicobandbreedtes te blijven. Dit leidde tot gunstige beleggingsresultaten. Vooral door deze twee ontwikkelingen is het nettoresultaat in het eerste halfjaar uitgekomen op € 397 miljoen, ten opzichte van € 171 miljoen in dezelfde periode vorig jaar.

De positieve resultaten zijn ook toe te schrijven aan onze voortdurende inspanningen om efficiënter te werken en door gericht werkzaamheden te outsourcen. Dit doen we onder meer voor Pensioenen en Leven Individueel. a.s.r. werkt hiervoor samen met Infosys, een bedrijf dat gespecialiseerd is in het administreren en verbeteren van kennisintensieve processen. Infosys verzorgt voor a.s.r. sinds dit jaar de backoffice van pensioenproducten die onder het a.s.r. label worden verkocht en is al langer actief voor Leven Individueel.

a.s.r. heeft per 1 januari 2015 de Van Kampen Groep (VKG) uit Hoorn overgenomen. VKG verzorgt de administratie voor meer dan 3.000 financieel adviseurs in Nederland en werkt samen met meer dan 150 financiële instellingen. Met de acquisitie investeert a.s.r. in een bedrijf dat een belangrijke rol speelt in een snel veranderend distributielandschap.

In het segment Schade blijft de verhouding tussen schadelast en inkomsten structureel gezond. De combined ratio bleef ook in het eerste half jaar van 2015 met 92,5% ruim onder de 100%. We zien dat de belangstelling voor ons Vernieuwd Voordeelpakket verder toeneemt ten opzichte van vorig jaar, mede door de toevoegingen van een inboedel- en woonhuisdekking voor Airbnb en zonnepanelen en een dekking voor laadpalen voor elektrische en hybride auto's.

In het segment Leven hebben we, geheel in lijn met onze strategie, onze posities versterkt in de pensioen- en uitvaartsector met de acquisities van de Eendragt en Axent. Deze twee acquisities zijn in respectievelijk juli en augustus 2015 afgerond. Beide bedrijven vullen elkaar qua risicoprofiel goed aan en voegen samen € 3,5 miljard toe aan het belegd vermogen van a.s.r.

De pensioenmarkt blijft uitdagend door de aanhoudend lage rente. a.s.r. kiest uitdrukkelijk voor gezonde en duurzame tarifiering. a.s.r. is actief op de pensioenmarkt met Defined Contribution (DC) en Defined Benefit (DB)-producten en met een premiepensioeninstelling (PPI). Daarnaast bereiden we de oprichting van een Algemeen Pensioenfonds (APF) voor, inclusief de uitbreiding van ons vermogensbeheer met fiduciair vermogensbeheer voor derden. Steeds meer bedrijven zien ons Werknemers Pensioen als een aantrekkelijke optie. Het aantal bedrijven dat een dergelijk pensioen heeft afgesloten is in het laatste half jaar gestegen van circa 700 naar circa 1.300. De Brand New Day PPI waarin a.s.r. samenwerkt met Brand New Day is gegroeid naar ruim 1.400 werkgevers (ultimo 2014: 1.000 werkgevers).

a.s.r. neemt haar verantwoordelijkheid om klanten met een niet-opbouwende beleggingsverzekering te helpen om de juiste keuzes te maken. Daartoe wordt op alle mogelijke manieren getracht om met deze groep klanten in gesprek te komen. Met het overgrote deel van deze klanten hebben we inmiddels contact kunnen leggen, maar een deel blijft lastig te bereiken. Per 30 juni heeft 88,3% van de klanten met een niet-opbouwende beleggingsverzekering de polis gewijzigd, dan wel een bewuste keuze gemaakt om de polis onveranderd te laten. Van de klanten met een hypotheekgebonden beleggingsverzekering is 83% geactiveerd. Beide resultaten liggen boven de door AFM gestelde doelstellingen. a.s.r. gaat onverminderd door om ook de klanten die nog niet gereageerd hebben te activeren.

a.s.r. vastgoed vermogensbeheer heeft begin dit jaar een vijfde closing van het ASR Dutch Prime Retail Fund geplaatst van € 250 miljoen bij een externe belegger. Het totaal extern geplaatste vermogen van dit Fonds is hiermee gestegen tot € 785 miljoen (circa 60% van het totale vermogen van € 1,3 miljard). Begin dit jaar is ook het ASR Dutch Core Residential Fund gestart, een woningfonds waarvan op dit moment € 80 miljoen (van de totale waarde van de portefeuille van € 0,8 miljard) is geplaatst bij externe beleggers.

We hebben als Raad van Bestuur besloten om op zoek te gaan naar een nieuwe eigenaar voor het vastgoed-ontwikkelingsbedrijf. Dit bedrijfsonderdeel is klaar voor verkoop. Als gevolg hiervan is vastgoedontwikkeling per 30 juni 2015 geclassificeerd als 'held for sale' en wordt dit bedrijfsonderdeel niet meer in de kerncijfers opgenomen. Onze huidige commitments zullen wij blijven naleven.

De goede resultaten die wij vandaag kunnen presenteren zijn te danken aan de dagelijkse positieve inzet van onze medewerkers voor wie het klantbelang voorop staat. Betrokkenheid, vakmanschap en flexibiliteit zijn essentiële eigenschappen van onze collega's en a.s.r. investeert daarom ook in de ontwikkeling van een ieder die uit naam van a.s.r. zijn of haar werk verricht.

In de tweede helft van dit jaar zal meer duidelijk worden over de toekomst van a.s.r. Onze aandeelhouder NLF1 brengt hierover advies uit aan de minister van Financiën. Het privatiseringsproces zal beginnen nadat de minister hierover heeft besloten en de Kamer heeft geïnformeerd. De resultaten van vandaag laten zien dat a.s.r. in ieder geval klaar is voor een zelfstandige toekomst.'

Kerncijfers a.s.r. (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014
Netto resultaat	397	171
Operationeel resultaat (voor belasting)	280	221
Rendement op eigen vermogen	23,7%	10,2%
Operationeel rendement op eigen vermogen	15,8%	13,0%
Bruto geschreven premies	2.476	2.250
Operationele lasten	-273	-264
<i>Waarvan uit reguliere bedrijfsvoering</i>	-261	-244
Lasten reorganisatievoorziening	-8	-14
Combined ratio segment Schade	92,5%	93,7%
Nieuwe productie segment Leven (APE)	18	28
	30 juni 2015	31 december 2014
Totaal eigen vermogen	4.053	3.709
Totaal eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.372	3.028
DNB Solvency I ratio	297%	285%
Solvency II ratio (standaard model)	circa 185%	circa 175%
Totaal aantal interne fte	3.532	3.513

Toelichting

- Het operationeel resultaat is het resultaat voor belastingen waarbij gecorrigeerd wordt voor (i) beleggingsopbrengsten met een incidenteel karakter (waaronder gerealiseerde meerwaarden, bijzondere waardeverminderingen en (on)gerealiseerde waardemutaties) en (ii) incidentele baten en lasten die geen verband houden met de reguliere bedrijfsvoering bijvoorbeeld als gevolg van boekhoudkundige wijzigingen, advieskosten voor acquisities, reorganisatiekosten, opstartkosten, privatiseringskosten en aandeelhouder gerelateerde kosten.
- Operationele lasten uit reguliere bedrijfsvoering zijn de operationele lasten die onderdeel uitmaken van het operationeel resultaat.
- a.s.r. heeft een stelselwijziging doorgevoerd. Per 1 januari 2015 worden vastgoedbeleggingen en vastgoed in eigen gebruik, gewaardeerd tegen marktwaarde. Acquisitiekosten voor verzekeringscontracten worden direct in de winst- en verliesrekening opgenomen. Om een goede vergelijking met de resultaten van 2014 te kunnen maken, zijn de cijfers van 2014 aangepast aan de gewijzigde verslagleggingsmethodiek. Een uitgebreidere toelichting staat in het halfjaarverslag 2015.

Publicatie van de financiële resultaten op 27 augustus 2015 om 07:00 uur. Conference call voor financiële marktpartijen (Engelstalig) op 27 augustus om 14:00 uur. Meer informatie op: www.asrnederland.nl

+++++

Mediarelaties

Daan Wentholt
Tel: +31 (0)6 5335 4156
E-mail: daan.wentholt@asr.nl
www.asrnederland.nl

Investor relations

Barth Scholten
Tel: +31 (0)30 257 8661
E-mail: ir@asr.nl
www.asrnl.com

Over a.s.r.

a.s.r. is de Nederlandse verzekeringsmaatschappij voor alle verzekeringen. Met de merken a.s.r., De Amersfoortse, Ditzo, Ardanta en Europeesche Verzekeringen biedt a.s.r. een breed assortiment van financiële producten op het terrein van schade-, levens- en inkomensverzekeringen, collectieve en individuele pensioenen, zorgverzekeringen, reis- en recreatie-, en uitvaartverzekeringen. Naast verzekeringsproducten biedt a.s.r. spaar- en beleggingsproducten en bankspaarproducten aan en is a.s.r. als belegger onder meer actief in vastgoedexploitatie en -ontwikkeling.

Financiële resultaten 1e halfjaar 2015

- Netto resultaat gestegen van € 171 miljoen in H1 2014 naar € 397 miljoen door een beter operationeel resultaat¹, hogere beleggingsopbrengsten door gerealiseerde meerwaarden en per saldo incidentele baten.
- Operationeel resultaat wordt voor het eerst gerapporteerd. Dit resultaat stijgt van € 221 miljoen in het eerste halfjaar 2014 naar € 280 miljoen in het eerste halfjaar 2015:
 - Verzekeringstechnische segmenten:
 - Segment Schade: combined ratio van 92,5% met name door goede operationele performance.
 - Segment Leven: terug naar bestendig resultaatsniveau waar vorig jaar enkele voorzieningen het resultaat negatief hebben beïnvloed.
 - Niet verzekeringstechnische segmenten²: daling door hogere reguliere pensioenlasten, met name als gevolg van de lagere rente.
- Blijvend sterke kapitaalspositie ondanks een volatiele rente:
 - DNB Solvency I ratio is onverminderd solide op 297% (ultimo 2014: 285%).
 - Solvency II ratio³ (standaard model) wordt momenteel ingeschat op circa 185% (ultimo 2014 was de inschatting circa 175%).
- Operationele lasten komen uit op € 273 miljoen (H1 2014: € 264 miljoen). De stijging komt door hogere advieskosten voor de strategische overnames en uitbreiding van de activiteiten met de Van Kampen Groep.
- Bruto geschreven premies stijgen tot € 2.476 miljoen (+10%). De toename komt voornamelijk door de toevoeging van een grote pensioen buy-out.

¹ Het operationeel resultaat is het resultaat voor belastingen waarbij gecorrigeerd wordt voor (i) beleggingsopbrengsten met een incidenteel karakter (waaronder gerealiseerde meerwaarden, bijzondere waardeverminderingen en (on)gerealiseerde waardemutaties) en (ii) incidentele baten en lasten die geen verband houden met de reguliere bedrijfsvoering bijvoorbeeld als gevolg van boekhoudkundige wijzigingen, advieskosten voor acquisities, reorganisatiekosten, opstartkosten, privatiseringskosten en aandeelhouder gerelateerde kosten.

² De niet verzekeringstechnische segmenten omvatten 'Bank en asset management', 'Distributie en services', 'Holding en overig' en 'Vastgoedontwikkeling'. Vastgoedontwikkeling is geclassificeerd als 'held for sale' en maakt geen onderdeel uit van het operationeel resultaat.

³ De Solvency II ratio is gebaseerd op het standaard model waarvan de regelgeving nog niet definitief is.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening ASR Nederland N.V. (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014 restated
Bruto geschreven premies	2.476	2.250
- Schade	1.375	1.415
- Leven	1.171	916
- Eliminaties	-70	-81
Operationele lasten	-273	-264
- Schade	-101	-105
- Leven	-95	-90
- Bank en asset management	-22	-20
- Distributie en services	-17	-10
- Holding en overig	-50	-52
- Eliminaties	12	13
Operationele lasten uit reguliere bedrijfsvoering	-261	-244
Lasten reorganisatievoorziening	-8	-14
Operationeel resultaat voor belastingen	280	221
- Schade	114	101
- Leven	222	165
- Bank en asset management	5	7
- Distributie en services	4	3
- Holding en overig	-61	-56
- Eliminaties	-4	1
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	295	5
- beleggingsopbrengsten	281	108
- incidentals	14	-103
Resultaat voor belastingen	575	226
- Schade	155	120
- Leven	442	222
- Bank en asset management	5	6
- Distributie en services	4	3
- Holding en overig	-27	-125
- Eliminaties	-4	-
Belastingen	-83	-48
Netto resultaat over de periode uit continuing operations	492	178
Netto resultaat over de periode uit discontinued operations	-93	-8
Minderheidsbelang	-2	1
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	397	171
Key Performance Indicators	H1 2015	H1 2014 restated
Nieuwe productie Leven (APE)	18	28
Productie Schade	142	137
Combined ratio segment Schade	92,5%	93,7%
Kosten-premie ratio verzekeringsbedrijf	9,3%	8,7%
Rendement op eigen vermogen	23,7%	10,2%
Operationeel rendement op eigen vermogen	15,8%	13,0%
Eigen vermogen en solvabiliteit	30 juni 2015	31 december 2014 restated
Totaal activa	49.815	51.654
Totaal eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.372	3.028
Totaal eigen vermogen	4.053	3.709
DNB Solvency I ratio	297%	285%
Solvency I ratio excl. UFR	224%	204%
Solvency II ratio (standaard model)	Circa 185%	Circa 175%
Totaal aantal interne FTE	3.532	3.513

Het **netto resultaat** is gestegen van € 171 miljoen in H1 2014 naar € 397 miljoen door een toegenomen operationeel resultaat van zowel de schade- als levensverzekeringsactiviteiten, hogere beleggingsopbrengsten door gerealiseerde meerwaarden en per saldo incidentele baten. Het netto resultaat is inclusief een incidentele fiscale bate en een verlies op het sinds 30 juni 2015 als 'held for sale' geclassificeerde a.s.r. vastgoed ontwikkeling.

Het netto resultaat wordt beïnvloed door incidentele posten en volatiliteit op de financiële markten. Om een beter inzicht te geven in de financiële prestaties van het bedrijf, introduceert a.s.r. het begrip 'operationeel resultaat', waarbij het resultaat voor belastingen gecorrigeerd wordt voor deze incidentele posten.

Het **operationeel resultaat** is met € 59 miljoen toegenomen van € 221 miljoen naar € 280 miljoen. Het resultaat uit verzekeringsactiviteiten neemt met € 70 miljoen toe tot € 336 miljoen door positieve resultaten van zowel het segment Schade als Leven. Het operationeel resultaat van het segment Schade is met € 13 miljoen gestegen van € 101 miljoen naar € 114 miljoen. In AOV is het marktaandeel, volgens de meest recente cijfers van DNB (ultimo 2014) vergroot en is de positie als marktleider verder verstevigd. Focus op dienstverlening, kennis en vakmanschap liggen hieraan ten grondslag. Schade P&C presteert prima met een combined ratio van 95,1% in de eerste helft van 2015 bij een licht gestegen omzet. Het resultaat van Ziektekosten is gestegen bij een licht dalende omzet.

Het operationeel resultaat van segment Leven is gestegen met € 57 miljoen van € 165 miljoen vorig jaar naar € 222 miljoen dit jaar. Vorig jaar werd het operationeel resultaat van het segment Leven negatief beïnvloed door enkele getroffen voorzieningen. Gecorrigeerd hiervoor is het resultaat stabiel.

Het operationele resultaat van de niet-verzekeringstechnische segmenten nam met € 11 miljoen af, vooral door hogere reguliere pensioenlasten als gevolg van de lagere rente.

De stijging van de beleggingsopbrengsten die onder de incidentele posten vallen wordt grotendeels verklaard door hogere gerealiseerde meerwaarden op aandelen. In het eerste halfjaar heeft a.s.r. haar aandelenexposure afgebouwd om binnen de gestelde risicobandbreedtes te blijven, conform het a.s.r.-risicobeleid. De incidentele posten hebben betrekking op het afwickelen van rekening-courant saldi bij segment Leven, de eigen pensioenregeling (IAS 19) en advieskosten voor acquisities, reorganisatiekosten, opstartkosten, privatiseringskosten en aandeelhouder gerelateerde kosten.

De **bruto geschreven premies** stijgen ten opzichte van het eerste halfjaar 2014 met € 226 miljoen (+10%) tot € 2.476 miljoen. Deze stijging wordt gerealiseerd in segment Leven door de omzet van een pensioen buy-out (€ 370 miljoen koopsom). Binnen het segment Schade nemen de bruto geschreven premies af van € 1.415 miljoen naar € 1.375 miljoen (-3%). Bij Schade (Schade P&C, Ditzo en Europeesche Verzekeringen) is sprake van groei (+1%). De afname komt voornamelijk door AOV waar een eenmalig koopsomcontract van € 21 miljoen in het eerste kwartaal van 2014 de omzet positief beïnvloedde. Verdere daling van de omzet van AOV is het gevolg van rendement verbeterende maatregelen enerzijds en krimp van de markt, vooral in de branche AOV-Individueel, anderzijds.

De **nieuwe productie** van Leven (APE) is in het eerste halfjaar gedaald ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar van € 28 miljoen naar € 18 miljoen. Deze daling komt door de verminderde vraag naar individuele levensverzekeringsproducten en de keuze van a.s.r. met betrekking tot tariefstelling. De nieuwe productie bij Pensioenen is vergeleken met dezelfde periode vorig jaar afgenomen, mede doordat verlengingen van bestaande pensioencontracten dit jaar later op gang komen dan vorig jaar.

In het segment Leven heeft a.s.r. haar posities versterkt in de pensioen- en uitvaartsector met de acquisities van de Eendragt en Axent. Deze twee acquisities vullen elkaar qua risicoprofiel goed aan. Voor de acquisities van de Eendragt en Axent is door de toezichthouders toestemming verleend, respectievelijk in juli en augustus 2015. Zowel de Eendragt als Axent gaan vanaf het tweede halfjaar van 2015 een bijdrage leveren aan de financiële resultaten van a.s.r. Met de overnames wordt € 3,5 miljard toegevoegd aan het belegd vermogen van a.s.r.

De **operationele lasten** bedragen € 273 miljoen (eerste halfjaar 2014: € 264 miljoen). De toename is voornamelijk het gevolg van uitbreiding van a.s.r. met de Van Kampen Groep en kosten met betrekking tot recente acquisities. Daarnaast zijn er meer kosten gemaakt in verband met conversie van verzekeringsportefeuilles en outsourcing van back-office activiteiten om de operationele kosten op termijn verder te verlagen en te variabiliseren.

De kosten-premie ratio van het verzekeringsbedrijf is gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar van 8,7% naar 9,3% door de daling van de omzet op APE basis.

Het **aantal medewerkers** is in het eerste halfjaar licht gestegen, van 3.513 FTE's naar 3.532 FTE's (+1%). Deze stijging is volledig te verklaren door de overname van de Van Kampen Groep (+138 FTE's). Exclusief dit effect was er sprake van een daling van het aantal FTE's. De daling is het gevolg van eerder doorgevoerde organisatorische wijzigingen om de kosten op termijn structureel verder te verlagen en de variabiliteit te verhogen. In lijn daarmee zijn als gevolg van outsourcing afgelopen halfjaar ongeveer 90 medewerkers van a.s.r. pensioenen in dienst getreden bij Infosys.

Het **rendement op eigen vermogen (ROE)** bedraagt dit halfjaar, op geannualiseerde basis, 23,7% (eerste halfjaar 2014: 10,2%). De toename komt vooral door de relatief hoge indirecte beleggingsopbrengsten.

Op basis van het operationeel resultaat is het operationeel ROE⁴ gestegen van 13,0% naar 15,8%.

De **DNB Solvency I ratio** blijft onverminderd solide op 297% (ultimo 2014: 285%). Het UFR-effect is afgenomen van 81%-punt eind vorig jaar naar 73%-punt per 30 juni 2015. Exclusief UFR is de solvabiliteit van a.s.r. uitgekomen op 224% (eind vorig jaar 204%). De solvabiliteit is positief beïnvloed door de winstgroei, toename van de herwaardering op aandelen en een hogere waardering van hypotheke door gedaalde hypotheektarieven in de markt. Dit is deels teniet gedaan door de dividenduitkering over de winst van 2014 van € 139 miljoen en de stijging van de rente.

De Solvency II ratio is gebaseerd op de huidige interpretatie door a.s.r. van het standaard model. De wet- en regelgeving voor Solvency II is nog niet definitief, waardoor de berekeningswijze in de toekomst nog kan wijzigen. Op basis van de huidige inzichten bedraagt de Solvency II ratio per 30 juni 2015 circa 185% (ultimo 2014: circa 175%). De Solvency II ratio is toegenomen ten opzichte van ultimo 2014 met name door een toename van het beschikbare vermogen.

⁴ Het operationeel rendement op eigen vermogen is het operationeel resultaat verminderd met de kosten van het hybride kapitaal als percentage van het vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders exclusief de ongerealiseerde herwaarderingen van de beleggingen.

Verzekeringstechnische segmenten

Segment Schade

- Netto resultaat gestegen van € 92 miljoen naar € 122 miljoen (+33%) door hoger operationeel resultaat en hogere beleggingsopbrengsten.
- Operationeel resultaat gestegen van € 101 miljoen naar € 114 miljoen, vooral dankzij schadelast verbeterende maatregelen.
- Bruto geschreven premies gedaald met 3% met name door een eenmalig contract bij AOV in 2014. Schade P&C (a.s.r., Ditzo en Europeesche Verzekeringen) stijgt met 1%.
- Operationele lasten, inclusief lasten reorganisatievoorziening dalen met 6%, dankzij verdere operationele verbeteringen.

Kerncijfers segment Schade (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014
Bruto geschreven premies	1.375	1.415
Operationele lasten	-101	-105
Lasten reorganisatievoorziening	-5	-8
Operationeel resultaat voor belastingen	114	101
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	41	19
- beleggingsopbrengsten	46	27
- incidentals	-5	-8
Resultaat voor belastingen	155	120
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten	122	92
Productie segment Schade	142	137

Combined ratio segment Schade	H1 2015	H1 2014
Combined ratio segment Schade	92,5%	93,7%
- Provisieratio	15,0%	15,0%
- Kostenratio	8,7%	8,9%
- Schaderatio	68,8%	69,8%
Combined ratio		
- Schade P&C (a.s.r., Ditzo en Europeesche Verzekeringen)	95,1%	90,0%
- AOV	88,7%	94,0%
- Ziektekosten	92,7%	98,8%

De stijging van het **netto resultaat** is vooral te danken aan de stijging van het operationeel resultaat en hogere beleggingsopbrengsten (met name door gerealiseerde meerwaarden).

Het **operationele resultaat** van segment Schade is toegenomen van € 101 miljoen naar € 114 miljoen. De combined ratio verbeterde van 93,7% vorig jaar naar 92,5% dit jaar. De verbetering is vooral het gevolg van een hoger verzekeringstechnisch resultaat bij AOV en Ziektekosten. De combined ratio bij AOV verbeterde van 94,0% vorig jaar tot 88,7%. Dit is het gevolg van de ingezette schadelast beheersende maatregelen, waardoor er sprake is van een blijvend lage instroom van nieuwe schades bij individuele arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Het operationeel resultaat bij Ziektekosten nam toe door vrijval van technische voorzieningen van oude jaren en door herrekening van de schadelast door Zorginstituut Nederland. Het resultaat bij Schade P&C is op een prima niveau met een combined ratio van 95,1% en een lichte stijging van de omzet.

De **bruto geschreven premies** van segment Schade zijn gedaald van € 1.415 miljoen naar € 1.375 miljoen (-3%). Bij Schade P&C is sprake van groei (+1%). Ook de productie van segment Schade is dit jaar gestegen (+4%), met name door verdere groei van de verkoop van het Vernieuwde Voordeelpakket (+55% t.o.v. H1 2014). De bruto geschreven premies van AOV nemen af als gevolg van een hoge koopsom in 2014 (€ 21 miljoen) en een krimp van de markt. AOV heeft recent de flexibele arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen geïntroduceerd, waarbij een ondernemer op elk gewenst moment zijn dekking kan wijzigen. Het aantal verzekerden van Ditzo ziektekosten is sterk toegenomen tijdens een succesvol oversluitseizoen einde 2014.

De **operationele lasten** inclusief de lasten voor reorganisatievoorziening zijn afgenomen van € 113 miljoen naar € 106 miljoen, met name dankzij de daling bij AOV en Schade P&C door efficiencyverbeteringen en minder externe inhuur.

Segment Leven

- Netto resultaat met € 179 miljoen gestegen naar € 351 miljoen door verbetering operationeel resultaat, gerealiseerde meerwaarden en incidentele posten.
- Bestendig operationeel resultaat gerealiseerd van € 222 miljoen. Het operationeel resultaat werd in 2014 negatief beïnvloed door enkele bijzondere verzekeringstechnische lasten.
- Bruto verzekeringspremies gestegen met 28% tot € 1.171 miljoen door een pensioen buy-out.
- Operationele lasten inclusief de lasten reorganisatievoorziening nemen toe met 4% door conversie- en outsourcingkosten.

Kerncijfers segment Leven (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014
Periodiek geschreven premies	692	785
Koopsommen	479	131
Bruto verzekeringspremies	1.171	916
Operationele lasten	-95	-90
Lasten reorganisatievoorziening	-3	-5
Operationeel resultaat voor belastingen	222	165
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	220	57
- beleggingsopbrengsten	198	62
- incidentals	22	-5
Resultaat voor belasting	442	222
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten	351	172
Kosten-premie ratio (APE basis)	10,1%	8,6%
Nieuwe productie	18	28

Het **netto resultaat** van segment Leven is met € 179 miljoen gestegen van € 172 miljoen naar € 351 miljoen. Deze verdubbeling van het resultaat wordt met name verklaard door een toename van het operationele resultaat en hogere indirecte beleggingsopbrengsten.

Het **operationele resultaat** over het eerste halfjaar 2015 bedraagt € 222 miljoen, vergeleken met € 165 miljoen in dezelfde periode vorig jaar. Het operationeel resultaat bevatte in 2014 enkele eenmalige verzekeringstechnische lasten, waaronder een additionele voorziening voor overlijdensrisicoverzekeringen. Daarnaast is een incidentele voorziening bij Pensioenen uit H1 2014 dit eerste halfjaar vrijgevallen. Exclusief deze effecten resteert een stabiele resultaatontwikkeling van het segment Leven waarbij het resultaat op kosten onder druk staat. Dit is naast de krimpende portefeuille ook het gevolg van conversies van bestaande pensioenportefeuilles naar nieuwe proposities, zoals het Werknemers Pensioen, met een scherpere premiestelling voor klanten.

De incidentele posten betreffen hoofdzakelijk de indirecte beleggingsopbrengsten, een vrijval uit hoofde van afwikkeling van bepaalde rekening-courant verhoudingen en lasten reorganisatievoorziening.

Vergeleken met dezelfde periode vorig jaar zijn de **bruto geschreven premies** in het eerste halfjaar met 28% gestegen tot € 1.171 miljoen. Deze stijging is vooral te danken aan hogere koopsomomzet als gevolg van een pensioen buy-out eind 2014 (koopsom € 370 miljoen). De omzet van periodiek geschreven premies daalt, mede door genomen overheidsmaatregelen rondom pensioenopbouw en in lijn met de afnemende markt voor individuele levensverzekeringen neemt de omzet bij Leven Individueel verder af. Bij Uitvaart bleef de omzet, in een krimpende markt, nagenoeg stabiel op € 57 miljoen (-2%). Het aandeel van via het directe kanaal afgesloten polissen neemt nog steeds toe. Van de totale nieuwe Uitvaart-productie wordt inmiddels 42% via het directe kanaal afgesloten (jaar 2014: 39%) dankzij eerder ingezet beleid om internet te gebruiken om verkoopmomenten te genereren.

De nieuwe productie is vergeleken met dezelfde periode vorig jaar afgenomen, vooral doordat verlengingen van bestaande pensioencontracten (retentie) dit jaar later op gang komen dan vorig jaar.

De **operationele lasten** inclusief de lasten reorganisatievoorziening zijn toegenomen van € 95 miljoen naar € 98 miljoen. De toename is het gevolg van gestegen conversiekosten en kosten voor outsourcing. Onderdeel van de strategie van a.s.r. is het variabiliseren en structureel verlagen van kosten, mede omdat de markt nog steeds onder druk staat. Hierdoor kunnen kosten op termijn beter meebewegen met de omvang van de portefeuille. Zo is bij Leven Individueel gestart met de voorbereidingen van de conversie van verschillende product-systeem combinaties naar één nieuw platform ('servicebooks'). Bij Pensioenen is een eerste stap gezet met het outsourcen van bedrijfsprocessen, waarbij circa 90 medewerkers van a.s.r. per 1 april 2015 zijn overgegaan naar Infosys.

Niet-verzekeringstechnische segmenten

Segment Bank en asset management

Kerncijfers Bank en asset management (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014
Totaal baten	62	59
Operationele lasten	-22	-20
Lasten reorganisatievoorziening	-	-1
Operationeel resultaat voor belastingen	5	7
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	-	-1
- beleggingsopbrengsten	-	-
- incidentals	-	-1
Resultaat voor belastingen	5	6
Belastingen	-1	-2
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten	4	4

Het segment Bank en asset management bevat de bancaire activiteiten en de activiteiten gerelateerd aan vermogensbeheer, waaronder ASR Bank N.V., ASR Vastgoed Vermogensbeheer B.V., ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. en ASR Hypotheken B.V.

Het **resultaat voor belastingen** van het segment Bank en asset management over het eerste halfjaar bedraagt € 5 miljoen.

Bij **a.s.r. bank** groeide de spaargeldportefeuille ondanks de lage spaarrentetarieven. De portefeuille nam het eerste halfjaar met 8% toe tot € 1.119 miljoen (jaareinde 2014: € 1.032 miljoen) met name door stortingen in de Lijfrente spaarrekening. De productie van WelThuis hypotheek over het eerste halfjaar is € 420 miljoen (eerste halfjaar 2014: € 553 miljoen). De afname is onder meer het gevolg van een tariefsaanpassing en meer concurrentie door het toenemende aantal aanbieders, waaronder pensioenfondsen. Het resultaat bleef in vergelijking met het eerste halfjaar 2014 vrijwel stabiel.

a.s.r. vastgoed vermogensbeheer heeft begin dit jaar een vijfde closing van het ASR Dutch Prime Retail Fund geplaatst van € 250 miljoen bij een externe belegger. Het totaal extern geplaatste vermogen van dit Fonds is hiermee gestegen tot € 785 miljoen (circa 60% van het totale vermogen van € 1,3 miljard). Begin dit jaar is ook het ASR Dutch Core Residential Fund gestart, een woningfonds waarvan inmiddels € 80 miljoen (van de totale waarde van de portefeuille van € 0,8 miljard) is geplaatst bij externe beleggers. Met deze plaatsingen heeft a.s.r. vastgoed vermogensbeheer haar exposure het afgelopen halfjaar verder afgebouwd.

De leegstand van de vastgoedportefeuille, gemeten in brutohuur als percentage van de assets under management, bedraagt 6,1% (ultimo 2014: 5,8%). De toename heeft vooral betrekking op het segment Kantoren. In het segment Woningen nam de leegstand daarentegen af.

Naast de door a.s.r. beheerde beleggingsportefeuilles voor de verzekeringsentiteiten (assets under management € 33,5 miljard) draagt **ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (ANB)** zorg voor het beheer van de beleggingsfondsen voor rekening en risico van polishouders van a.s.r. en een aantal separate accounts voor klanten van a.s.r. pensioenen. Het door ANB beheerde vermogen is in de eerste helft van 2015 toegenomen met € 0,6 miljard.

De assets under management in beleggingsfondsen beheerd door ANB zijn toegenomen met 6% tot € 7,0 miljard (ultimo 2014: € 6,6 miljard). Het beheerd vermogen van separate accounts bedroeg per 30 juni 2015 € 2,8 miljard (ultimo 2014: € 2,6 miljard).

Bij **ASR Hypotheken B.V.** wordt de hypotheekportefeuille van a.s.r. met een omvang van € 5,8 miljard beheerd. De omvang van de hypotheekportefeuille is ten opzichte van 30 juni 2014 met circa 10% toegenomen.

Segment Distributie en services

Kerncijfers Distributie en services (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014
Totaal baten	21	13
Operationele lasten	-17	-10
Lasten reorganisatievoorziening	-	-
Operationeel resultaat voor belastingen	4	3
Resultaat voor belastingen	4	3
Belastingen	-1	-1
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten	3	2

In het segment Distributie en services zijn de activiteiten opgenomen gerelateerd aan de distributie van verzekeringen waaronder de activiteiten van financiële dienstverlener PoliService B.V., Van Kampen Groep Holding B.V. (vanaf 1 januari 2015) en B.V. Nederlandse Hulpverleningsorganisatie SOS International.

Het **resultaat voor belasting** stijgt van € 3 miljoen naar € 4 miljoen door een toename van het operationeel resultaat (€ 1 miljoen). De acquisitie van de Van Kampen Groep begin van het jaar is de voornaamste verklaring voor de stijging van zowel de operationele lasten als de totale baten van het operationeel resultaat. De totale baten bestaan voornamelijk uit ontvangen fees voor de verleende diensten.

Segment Holding en overig

Kerncijfers Holding en overig (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014
Operationele lasten	-50	-52
- waarvan uit reguliere bedrijfsvoering	-39	-31
Lasten reorganisatievoorziening	-	-
Operationeel resultaat voor belastingen	-61	-56
Incidentele posten (geen onderdeel van operationeel resultaat)	34	-70
- beleggingsopbrengsten	37	19
- incidentals	-3	-89
Resultaat voor belastingen	-27	-125
Belastingen	42	33
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten	15	-92

Dit segment bevat onder andere de holding activiteiten van ASR Nederland N.V. en de activiteiten van ASR Deelnemingen N.V. In dit segment worden bepaalde holding-gerelateerde kosten verantwoord.

Het **resultaat voor belasting** neemt toe van € -125 miljoen naar € -27 miljoen. Deze toename komt vooral door incidentele posten (€ 86 miljoen) naast de bijdrage van gerealiseerde meerwaarden (€ 18 miljoen) en een mutatie op het operationeel resultaat (€ -5 miljoen).

De afname van het **operationeel resultaat** is onder andere het gevolg van gestegen pensioenlasten door de lagere rente. Hierdoor namen de operationele lasten uit reguliere bedrijfsvoering toe met € 8 miljoen tot € 39 miljoen. Het operationeel resultaat van de Holding bevat naast de reguliere operationele lasten vooral de (IAS19) pensioenlasten en beleggingsopbrengsten.

De incidentele posten van segment Holding en overig zijn € 86 miljoen gedaald naar € -3 miljoen, omdat in het eerste halfjaar 2014 een voorziening (€ 33 miljoen) was getroffen. Daarnaast is sprake van lagere incidentele lasten van de eigen pensioenregeling (€ 52 miljoen) en van incidentele posten voor recente acquisities.

Het **netto resultaat** van dit jaar bevat ook een incidentele fiscale bate van € 36 miljoen die voornamelijk betrekking heeft op de verrekening van bronbelasting.

Segment Vastgoed ontwikkeling ('held for sale')

Dit segment bevat alle activiteiten voor projectontwikkeling zoals opgenomen in ASR Vastgoed Ontwikkeling N.V. Vastgoedontwikkeling wordt niet meer als kernactiviteit van a.s.r. bestempeld. Daarom heeft de Raad van Bestuur besloten op zoek te gaan naar een strategische koper voor dit onderdeel en wordt vastgoedontwikkeling als 'held for sale' geïnclassificeerd. Daardoor worden de activiteiten als 'discontinued operations' in de resultatenrekening verantwoord. Dit heeft tot gevolg dat het netto resultaat van vastgoed ontwikkeling verkort wordt weergegeven in de resultatenrekening en geen deel meer uitmaakt van het resultaat voor belasting van de 'continuing operations' (aan te houden activiteiten).

Kerncijfers vastgoed ontwikkeling (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014
Netto resultaat over de periode niet aan te houden activiteiten	-93	-8
Netto resultaat toewijsbaar aan belangen van derden	-2	1
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten	-95	-7
	H1 2015	Ult. 2014
Totaal activa	94	142

Het afbouwen van risico's is geïntensiveerd en heeft geleid tot een verdere afname van het balanstotaal. Na de afname van de activapositie in 2014 met 29% tot € 142 miljoen nam de activapositie in het eerste halfjaar verder af tot € 94 miljoen⁵.

Het **netto resultaat** neemt af van € -7 miljoen naar € -95 miljoen. Als gevolg van de classificering van vastgoed ontwikkeling als 'held for sale' heeft a.s.r. (conform IFRS) de waardering van de activa met € 39 miljoen neerwaarts aangepast naar de zogenoemde 'net realizable value'. Daarnaast heeft vastgoed ontwikkeling verliesvoorzieningen getroffen voor specifieke projecten.

⁵ In verband met de gewijzigde classificatie van vastgoed ontwikkeling betreft dit 'activa aangehouden voor verkoop'.

Kapitaalmanagement

- DNB-Solvency I ratio is onverminderd solide op 297% (ultimo 2014: 285%) door toename van het totaal vermogen.
- Financial leverage target is gedaald naar 22,0% (ultimo 2014: 23,9%).
- Double leverage bedraagt 118% (ultimo 2014: 121%).

Eigen vermogen

	30 juni 2015	31 december 2014
Samenstelling totaal eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	100	100
Agioreserve	962	962
Ongerealiseerde winsten en verliezen	702	737
Actuariële winsten en verliezen (IAS19)	-517	-634
Overige reserves	1.728	1.440
Onverdeeld resultaat	397	423
Totaal eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.372	3.028
Overige eigen-vermogensinstrumenten	701	701
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	4.073	3.729
Minderheidsbelang	-20	-20
Totaal eigen vermogen	4.053	3.709

	H1 2015	2014
Verloopstaat vermogen toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten		
Totaal eigen vermogen gerapporteerd	3.709	3.015
Stelselwijziging	0	642
Primo – totaal eigen vermogen	3.709	3.657
Netto perioderesultaat	397	422
Ongerealiseerde herwaarderingen	-35	156
Actuariële winsten en verliezen (IAS19)	117	-527
Overige eigen-vermogensinstrumenten (Tier-1 kapitaal)	-	185
Resultaat minderheidsbelangen	2	-2
Overige mutaties (o.a. dividend, coupon hybrids)	-137	-183
Ultimo – totaal eigen vermogen	4.053	3.709

Het totaal eigen vermogen is toegenomen van € 3.709 miljoen naar € 4.053 miljoen. Deze stijging komt vooral door de toevoeging van het gerealiseerde netto resultaat (€ 397 miljoen) en de toename van de ongerealiseerde actuariële winsten en verliezen (€ 117 miljoen).

De ongerealiseerde herwaardering is per saldo met € 35 miljoen afgenomen. Enerzijds heeft een stijging van de rente geleid tot een lagere herwaardering van obligaties, wat gemitigeerd is door de gestegen herwaardering op aandelen als gevolg van gestegen beurskoersen.

De ongerealiseerde winsten en verliezen (IAS19) zijn in het eerste halfjaar afgenomen met € 117 miljoen, vooral door de gestegen discount rate (in lijn met de rente-ontwikkeling) voor het eigen pensioencontract (IAS 19) van 2,0% ultimo vorig jaar naar 2,5%.

In het tweede kwartaal is het toegezegde dividend over 2014 van € 139 miljoen uitgekeerd.

Solvabiliteit

	30 juni 2015	31 december 2014
DNBSolvabiliteit		
Totaal eigen vermogen	4.053	3.709
Correctie immateriële activa	-135	-105
Toetsmarge ⁶	803	899
Eliminatie a.s.r. pensioenregeling	386	481
DNB Solvabiliteitskapitaal	5.107	4.984
Vereist solvabiliteitskapitaal	1.720	1.749
DNBSolvency I ratio	297%	285%

De ontwikkeling van de DNB Solvency I ratio laat zien dat de kapitaalspositie van a.s.r. in het eerste halfjaar van 2015 verder is verbeterd. Deze verbetering is gerealiseerd door een toename van het totaal vermogen, mede dankzij de sterke verbetering van het resultaat. Per saldo is het DNB-solvabiliteitskapitaal toegenomen met € 123 miljoen en is de DNB Solvency I ratio gestegen van 285% naar 297%.

De Solvency II ratio is gebaseerd op de huidige interpretatie door a.s.r. van het standaard model. De wet- en regelgeving voor Solvency II is nog niet definitief, waardoor de berekeningswijze in de toekomst nog kan wijzigen. Op basis van de huidige inzichten bedraagt de Solvency II ratio per H1 2015 circa 185% (2014: circa 175%). De Solvency II ratio is toegenomen ten opzichte van ultimo 2014 met name door een toename van het beschikbare vermogen.

Financial leverage

	30 juni 2015	31 december 2014
Financial leverage		
Basis voor financial leverage	3.372	3.028
Financiële schulden	951	951
- waarvan hybrids	701	701
- waarvan senior debt	250	250
Financial leverage	22,0%	23,9%

De financial leverage is gedefinieerd als de financiering van de holding als percentage van het totaal vermogen exclusief minderheidsbelang. De financial leverage van a.s.r. bedraagt per ultimo juni 22,0%. In vergelijking met de financial leverage ratio per ultimo 2014 heeft een beperkte verbetering plaatsgevonden van 1,9%-punt, door de toename van het eigen vermogen.

Double leverage

	30 juni 2015	31 december 2014
Double leverage		
Totaal waarde deelnemingen	4.786	4.512
Totaal eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.372	3.028
Hybrids	701	701
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	4.073	3.729
Double leverage (%)	118%	121%

De double leverage wordt bepaald op basis van het vermogen toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten. De double leverage is in het eerste halfjaar gedaald van 121% naar 118%. De afname is vooral het gevolg van een toename van het totaal eigen vermogen.

⁶ De toetsmarge is het verschil tussen de marktwaarde ('best estimate') en de boekwaarde van de verzekeringstechnische voorzieningen.

Bijlagen

- 1 Financiële overzichten
- 1.1 Geconsolideerde balans
- 1.2 Geconsolideerde resultatenrekening
- 1.3 Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen
- 1.4 Gesegmenteerde balans
- 1.5 Gesegmenteerde resultatenrekening

Op het persbericht is geen accountantscontrole toegepast en er heeft geen beperkte beoordeling door een accountant plaatsgevonden.

Financiële overzichten

1.1 Geconsolideerde balans (voor resultaatbestemming)

Geconsolideerde balans (€ miljoen)	30 juni 2014	31 december 2014 restated
Immateriële vaste activa	167	139
Materiële vaste activa	163	140
Vastgoedbeleggingen	2.634	2.833
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	18	42
Beleggingen	22.628	22.963
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	8.540	8.333
Leningen en vorderingen	9.475	9.231
Derivaten	2.073	3.435
Uitgestelde belastingvorderingen	454	247
Herverzekeringscontracten	421	419
Overige activa	779	737
Geldmiddelen en kasequivalenten	2.369	3.135
Activa aangehouden voor verkoop	94	-
Totaal activa	49.815	51.654
Aandelenkapitaal	100	100
Agioreserve	962	962
Ongerealiseerde winsten en verliezen	702	737
Actuariële winsten en verliezen	-517	-634
Overige reserves	1.728	1.440
Onverdeeld resultaat	397	423
Totaal eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	3.372	3.028
Overige eigen-vermogensinstrumenten	701	701
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders eigen-vermogensinstrumenten	4.073	3.729
Belangen van derden	-20	-20
Totaal eigen vermogen	4.053	3.709
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten	27.538	28.226
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten voor rekening en risico van polishouders	10.148	9.779
Voorziening voor personeelsbeloningen	2.987	3.123
Voorzieningen	31	38
Financieringen	47	117
Derivaten	325	387
Uitgestelde belastingsschulden	-	-
Schulden aan klanten	1.758	1.949
Schulden aan banken	1.934	3.277
Overige verplichtingen	807	1.049
Verplichtingen gerelateerd aan activa aangehouden voor verkoop	187	-
Totaal verplichtingen	45.762	47.945
Totaal passiva	49.815	51.654

1.2 Geconsolideerde resultatenrekening

Geconsolideerde resultatenrekening (€ miljoen)	H1 2015	H1 2014 (restated)
Continuing operations (Aan te houden activiteiten)		
Bruto geschreven premies	2.476	2.250
Mutatie voorziening niet-verdiende premies	-194	-198
Bruto verzekeringspremies	2.282	2.052
Herverzekeringspremies	-70	-69
Netto verzekeringspremies	2.212	1.983
Beleggingsopbrengsten	681	722
Gerealiseerde winsten en verliezen	385	238
Reële waarde winsten en verliezen	828	69
Resultaat beleggingen voor rekening en risico polishouders	559	432
Provisie- en commissiebatens	16	17
Overige baten	48	25
Resultaat van deelnemingen en joint ventures	-	4
Totaal baten	2.517	1.507
Verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-3.574	-2.599
Aandeel van herverzekeraars	46	55
Netto verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-3.528	-2.544
Operationele lasten	-273	-264
Lasten reorganisatievoorziening	-8	-14
Acquisitiekosten	-189	-197
Bijzondere waardeverminderingen	1	15
Rentelasten	-132	-197
Overige lasten	-25	-63
Totaal lasten	-626	-720
Resultaat voor belastingen	575	226
Belastingen baten / (lasten)	-83	-48
Netto resultaat uit continuing operations	492	178
Discontinued operations (Niet aan te houden activiteiten)		
Netto resultaat uit discontinued operations	-93	-8
Netto resultaat over de periode	399	170
Toewijsbaar aan:		
- Toewijsbaar aan belang van derden	-2	-1
- Aandeelhouders	-397	170
- Houders van overige eigen-vermogensinstrumenten	-	1
- Belasting op coupon overige eigen-vermogensinstrumenten	-	-
Netto resultaat toewijsbaar aan houders eigen-vermogensinstrumenten	397	171

1.3 Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

(€ miljoen)	Aandelenkapitaal	Agioreserve	Ongerealiseerde winsten en verliezen	Actuariële winsten en verliezen	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	Overige eigen-vermogensinstrumenten	Belangen van derden	Eigen vermogen
Balans per 1 januari 2015	100	962	737	-634	800	381	2.346	701	-20	3.027
Stelselwijziging	-	-	-	-	640	42	682	-	-	682
Openingsbalans 2015 (restated)	100	962	737	-634	1.440	423	3.028	701	-20	3.709
Netto resultaat over de periode	-	-	-	-	-	397	397	-	2	399
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	-	-	-35	117	-	-	82	-	-	82
Totaal resultaat	-	-	-35	117	-	397	479	-	2	481
Dividenduitkering	-	-	-	-	-	-139	-139	-	-2	-141
Overboeking resultaat vorig boekjaar	-	-	-	-	284	-284	-	-	-	-
Overig	-	-	-	-	4	-	4	-	-	4
Balans per 30 juni 2015	100	962	702	-517	1.728	397	3.372	701	-20	4.053
Balans per 1 januari 2014	100	962	581	-107	701	281	2.518	515	-18	3.015
Stelselwijziging	-	-	-	-	642	-	642	-	-	642
Openingsbalans 2014 (restated)	100	962	581	-107	1.343	281	3.160	515	-18	3.657
Netto resultaat over de periode	-	-	-	-	-	171	171	-	-1	170
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	-	-	87	-462	-	-	-375	-	-	-375
Totaal resultaat	-	-	87	-462	-	171	-204	-	-1	-205
Dividenduitkering	-	-	-	-	-	-99	-99	-	-	-99
Overboeking resultaat vorig boekjaar	-	-	-	-	182	-182	-	-	-	-
Discretionaire uitkering op overige eigen-vermogensinstrumenten	-	-	-	-	-1	-	-1	-	-	-1
Overig	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Balans per 30 juni 2014	100	962	668	-569	1.524	171	2.856	515	-19	3.352

1.4 Gesegmenteerde balans

Per 30 juni 2015 (€ miljoen)	Verzekeringsactiviteiten		Niet-verzekeringsactiviteiten				Eliminaties	Totaal
	Schade	Leven	Bank en asset management	Distributie en services	Holding en overig	Vastgoed ontwikkeling (discontinued operations)		
Immateriële vaste activa	1	127	-	5	34	-	-	167
Materiële vaste activa	1	151	-	2	9	-	-	163
Vastgoedbeleggingen	343	2.291	-	-	-	-	-	2.634
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-	3	-	-	15	-	-	18
Beleggingen	4.716	17.538	326	-	2.569	-	-2.521	22.628
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-	8.540	-	-	-	-	-	8.540
Leningen en vorderingen	327	8.252	854	10	78	-	-46	9.475
Derivaten	6	2.067	-	-	-	-	-	2.073
Uitgestelde belastingvorderingen	-	-	-	-	454	-	-	454
Herverzekeringscontracten	421	-	-	-	-	-	-	421
Overige activa	174	650	-46	2	17	-	-18	779
Geldmiddelen en kasequivalenten	191	1.982	82	32	82	-	-	2.369
Activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	-	-	94	-	94
Totaal activa	6.180	41.601	1.216	51	3.258	94	-2.585	49.815
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	1.261	3.476	43	18	-648	-73	-4	4.073
Belangen van derden	-	9	-	-	-	-20	-9	-20
Totaal eigen vermogen	1.261	3.485	43	18	-648	-93	-13	4.053
Achternestelde schulden	15	-	-	-	-	-	-15	-
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten	4.676	24.995	-	-	-	-	-2.133	27.538
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten voor rekening en risico polishouders	-	10.148	-	-	-	-	-	10.148
Voorziening voor personeelsbeloningen	-	-	-	-	2.987	-	-	2.987
Voorzieningen	-	20	1	2	8	-	-	31
Financieringen	2	45	-	1	26	-	-27	47
Derivaten	-	325	-	-	-	-	-	325
Uitgestelde belastingen	76	-441	-	-	366	-	-1	-
Schulden aan klanten	103	901	1.117	12	-3	-	-372	1.758
Schulden aan banken	-	1.684	-	-	250	-	-	1.934
Overige verplichtingen	47	439	55	18	272	-	-24	807
Verplichtingen gerelateerd aan activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	-	-	187	-	187
Totaal verplichtingen	4.919	38.116	1.173	33	3.258	187	-2.572	45.762
Totaal passiva	6.180	41.601	1.216	51	3.258	94	-2.585	49.815

1.4 Gesegmenteerde balans (vervolg)

Balans per 31 december 2014 restated (€ miljoen)	Verzekeringsactiviteiten		Niet-verzekeringsactiviteiten				Eliminaties	Totaal
	Schade	Leven	Bank en asset management	Distributie en services	Holding en overig	Vastgoed ontwikkeling (discontinued operations)		
Immateriële vaste activa	1	134	-	5	-1	-	-	139
Materiële vaste activa	1	130	-	1	8	-	-	140
Vastgoedbeleggingen	360	2.442	31	-	-	-	-	2.833
Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-	3	-	-	12	27	-	42
Beleggingen	4.765	17.823	329	-	2.565	-	-2.519	22.963
Beleggingen voor rekening en risico van polishouders	-	8.333	-	-	-	-	-	8.333
Leningen en vorderingen	428	7.922	797	10	111	23	-60	9.231
Derivaten	3	3.432	-	-	-	-	-	3.435
Uitgestelde belastingvorderingen	-92	214	-	-	127	-	-2	247
Herverzekeringscontracten	419	-	-	-	-	-	-	419
Overige activa	40	571	-65	2	102	85	2	737
Geldmiddelen en kasequivalenten	183	2.827	47	9	62	7	-	3.135
Activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal activa	6.108	43.831	1.139	27	2.986	142	-2.579	51.654
Eigen vermogen toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	1.214	3.159	43	12	-719	22	-2	3.729
Belangen van derden	-	9	-	-	-	-20	-9	-20
Totaal eigen vermogen	1.214	3.168	43	12	-719	2	-11	3.709
Achternestelde schulden	15	30	-	-	-	-	-45	-
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten	4.571	25.806	-	-	-	-	-2.151	28.226
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten voor rekening en risico polishouders	-	9.779	-	-	-	-	-	9.779
Voorziening voor personeelsbeloningen	-	-	-	-	3.123	-	-	3.123
Voorzieningen	-	18	1	2	12	5	-	38
Financieringen	7	92	-	-	30	18	-30	117
Derivaten	-	386	-	-	1	-	-	387
Uitgestelde belastingsschulden	-	-	-	-	-	-	-	-
Schulden aan klanten	50	1.202	1.028	3	-1	-	-333	1.949
Schulden aan banken	-	3.027	-	-	250	-	-	3.277
Overige verplichtingen	251	323	67	10	290	117	-9	1.049
Verplichtingen gerelateerd aan activa aangehouden voor verkoop	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal verplichtingen	4.894	40.663	1.096	15	2.986	140	-2.568	47.945
Totaal passiva	6.108	43.831	1.139	27	2.986	142	-2.579	51.654

1.5 Gesegmenteerde resultatenrekening

1H 2015 (€ miljoen)	Verzekeringsactiviteiten		Niet-verzekeringsactiviteiten				Eliminaties	Totaal
	Schade	Leven	Bank en asset management	Distributie en services	Holding en overig	Vastgoed ontwikkeling (discontinued operations)		
Continuing operations (Aan te houden activiteiten)								
Bruto geschreven premies	1.375	1.171	-	-	-	-	-70	2.476
Mutatie voorziening niet-verdiende premies	-194	-	-	-	-	-	-	-194
Bruto verzekeringspremies	1.181	1.171	-	-	-	-	-70	2.282
Herverzekeringspremies	-66	-4	-	-	-	-	-	-70
Netto verzekeringspremies	1.115	1.167	-	-	-	-	-70	2.212
Beleggingsopbrengsten	65	574	58	-	7	-	-23	681
Gerealiseerde winsten en verliezen	53	331	1	-	-	-	-	385
Reële waarde winsten en verliezen	10	818	-	-	-	-	-	828
Resultaat beleggingen voor rekening en risico polishouders	-	559	-	-	-	-	-	559
Provisie- en commissiebatens	13	-	3	-	-	-	-	16
Overige baten	1	26	-	21	-	-	-	48
Resultaat van deelnemingen en joint ventures	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	142	2.308	62	21	7	-	-23	2.517
Verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-850	-2.836	-	-	-	-	112	-3.574
Aandeel van herverzekeraars	42	4	-	-	-	-	-	46
Netto verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-808	-2.832	-	-	-	-	112	-3.528
Operationele lasten	-101	-95	-22	-17	-50	-	12	-273
Lasten reorganisatievoorziening	-5	-3	-	-	-	-	-	-8
Acquisitiekosten	-180	-9	-	-	-	-	-	-189
Bijzondere waardeverminderingen	-4	2	-	-	3	-	-	1
Rentelasten	-	-79	-11	-	14	-	-56	-132
Overige lasten	-4	-17	-24	-	-1	-	21	-25
Totaal lasten	-294	-201	-57	-17	-34	-	-23	-626
Resultaat voor belastingen	155	442	5	4	-27	-	-4	575
Belastingen baten / (lasten)	-33	-91	-1	-1	42	-	1	-83
Netto resultaat uit continuing operations	122	351	4	3	15	-	-3	492
Discontinued operations								
Netto resultaat uit discontinued operations	-	-	-	-	-	-93	-	-93
Netto resultaat over de periode	122	351	4	3	15	-93	-3	399
Netto resultaat toewijsbaar aan belang van derden	-	-	-	-	-	-2	-	-2
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	122	351	4	3	15	-95	-3	397

1.5 Gesegmenteerde resultatenrekening (vervolg)

1H 2014 restated (€ miljoen)	Verzekeringsactiviteiten		Niet-verzekeringsactiviteiten				Eliminaties	Totaal
	Schade	Leven	Bank en asset management	Distributie en services	Holding en overig	Vastgoed ontwikkeling (discontinued operations)		
Continuing operations (Aan te houden activiteiten)								
Bruto geschreven premies	1.415	916	-	-	-	-	-81	2.250
Mutatie voorziening niet-verdiende premies	-198	-	-	-	-	-	-	-198
Bruto verzekeringspremies	1.217	916	-	-	-	-	-81	2.052
Herverzekeringspremies	-65	-4	-	-	-	-	-	-69
Netto verzekeringspremies	1.152	912	-	-	-	-	-81	1.983
Beleggingsopbrengsten	70	610	53	-	6	-	-17	722
Gerealiseerde winsten en verliezen	46	192	-	-	-	-	-	238
Reële waarde winsten en verliezen	-1	70	-	-	-	-	-	69
Resultaat beleggingen voor rekening en risico polishouders	-	432	-	-	-	-	-	432
Provisie- en commissiebatens	13	-	4	-	-	-	-	17
Overige baten	2	13	2	13	1	-	-6	25
Resultaat van deelnemingen en joint ventures	-	5	-	-	-1	-	-	4
Totaal baten	130	1.322	59	13	6	-	-23	1.507
Verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-907	-1.799	-	-	-	-	107	-2.599
Aandeel van herverzekeraars	52	3	-	-	-	-	-	55
Netto verzekeringstechnische lasten en uitkeringen	-855	-1.796	-	-	-	-	107	-2.544
Operationele lasten	-105	-90	-20	-10	-52	-	13	-264
Lasten reorganisatievoorziening	-8	-5	-1	-	-	-	-	-14
Acquisitiekosten	-186	-14	-	-	-	-	3	-197
Bijzondere waardeverminderingen	-	14	-	-	1	-	-	15
Rentelasten	-1	-102	-10	-	-43	-	-41	-197
Overige lasten	-7	-19	-22	-	-37	-	22	-63
Totaal lasten	-307	-216	-53	-10	-131	-	-3	-720
Resultaat voor belastingen	120	222	6	3	-125	-	-	226
Belastingen baten / (lasten)	-28	-50	-2	-1	33	-	-	-48
Netto resultaat uit continuing operations	92	172	4	2	-92	-	-	178
Discontinued operations								
Netto resultaat uit discontinued operations	-	-	-	-	-	-8	-	-8
Netto resultaat over de periode	92	172	4	2	-92	-8	-	170
Netto resultaat toewijsbaar aan belang van derden	-	-	-	-	-	1	-	1
Netto resultaat toewijsbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten	92	172	4	2	-92	-7	-	171